



РІВНЕНСЬКИЙ  
ДЕРЖАВНИЙ  
ГУМАНІТАРНИЙ  
УНІВЕРСИТЕТ



**ТНПУ**  
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ  
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
імені Володимира ГНАТЮКА

# АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

30 квітня 2026 року



УДК 373.5.015.311:331

А 78

Затверджено і рекомендовано до друку рішенням вченої ради факультету менеджменту, економіки і природничо-технологічної освіти РДГУ (протокол №7 від 26 травня 2026 р.).

**А Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів:** матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції (30.04.2026 р.) / упорядники: С.В. Лісова, Г.Р. Гавришак, О.А. Герасименко, Ю.В. Фещук, Н.В. Симонович, Н.В. Дупак, О.І. Шурин, В.М. Трофімчук, Л.С. Хилько. Рівне: РДГУ, 2026. 94 с.

До збірника матеріалів увійшли доповіді Всеукраїнської Інтернет-конференції з теми “Актуальні проблеми модернізації професійно-педагогічної підготовки освіти в контексті євроінтеграційних процесів”, яка була проведена 30 квітня 2026 року на кафедрі технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки РДГУ спільно з працівниками Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка та Рівненського міського центру творчості учнівської молоді.

Матеріали можуть бути корисними науковцям, практичним працівникам, вихователям, вчителям, викладачам та студентам закладів вищої, професійної, загальної середньої та позашкільної освіти.

Схвалено кафедрою технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 25 травня 2026 р.).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей.

© РДГУ, ТНПУ,  
РМЦТУМ, 2026

УДК [378.016:338.46]:658

*Наталія СИМОНОВИЧ,  
канд. педагогічних наук, доцент, доцент кафедри  
технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки,  
Рівненський державний гуманітарний університет  
(м. Рівне, Україна)*

## **ФОРМУВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ ОБСЛУГОВУВАННЯ**

**Постановка проблеми.** Сучасні соціально-економічні трансформації, розвиток ринкових відносин і зростання ролі малого та середнього бізнесу зумовлюють підвищення вимог до професійної підготовки фахівців сфери обслуговування. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема формування підприємницької компетентності як інтегральної характеристики особистості, що забезпечує здатність до ініціативної, інноваційної та ефективної професійної діяльності.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Теоретичні засади формування підприємницької компетентності ґрунтуються на положеннях компетентнісного підходу, який отримав розвиток у працях зарубіжних і вітчизняних науковців, зокрема Дж. Равена, Д. МакКлелланда, О. Пометун, Н. Бібік. Відповідно їх досліджень, компетентність розглядається як інтегрована здатність особистості, що поєднує знання, уміння, навички, цінності та досвід діяльності. Підприємницька компетентність, у свою чергу, включає здатність до генерації ідей, прийняття рішень, управління ресурсами, оцінювання ризиків та відповідальності за результати діяльності.

Значний внесок у розвиток теорії підприємництва зробили такі науковці, як Й. Шумпетер, Ф. Найт, П. Друкер, які розглядали підприємництво як процес інноваційної діяльності, пов'язаної з використанням нових можливостей і прийняттям ризику. У педагогічному аспекті ці ідеї знайшли відображення у концепціях формування підприємницького мислення та культури, що передбачають розвиток ініціативності, креативності та самостійності.

**Виклад основного матеріалу дослідження.** Підприємницька компетентність розглядається нами, як інтегрована якість особистості, що включає здатність генерувати нові ідеї, приймати рішення, планувати діяльність, оцінювати ризики, працювати в команді та реалізовувати власні проекти. Її формування потребує створення освітнього середовища, у якому студент виступає активним суб'єктом навчання.

Важливим орієнтиром у формуванні підприємницької компетентності є рекомендації Ради Європи щодо ключових компетентностей для навчання впродовж життя, серед яких підприємливість визначається як одна з базових.

Вона передбачає здатність особистості втілювати ідеї в життя, проявляти ініціативу, планувати та організовувати діяльність, працювати в команді та досягати поставлених цілей.

Фахівці сфери обслуговування працюють в умовах високої конкуренції, динамічного ринку та постійної взаємодії з клієнтами, що вимагає від них не лише професійних знань і навичок, а й підприємницького мислення. Це зумовлює необхідність інтеграції підприємницької підготовки в освітній процес закладів професійної, фахової передвищої та вищої освіти [5].

Ефективне формування підприємницької компетентності можливе за умови використання сучасних педагогічних підходів і технологій.

Особливого значення у процесі формування підприємницької компетентності майбутніх фахівців сфери обслуговування набуває діяльнісний підхід, який передбачає формування компетентностей в процесі активної практичної діяльності. Діяльнісний підхід є одним із провідних методологічних підходів сучасної професійної освіти, оскільки орієнтує освітній процес на активну практичну діяльність здобувачів освіти, розвиток їхньої самостійності, ініціативності та здатності застосовувати знання у реальних професійних ситуаціях. В основі діяльнісного підходу лежить положення про те, що знання найбільш ефективно засвоюються у процесі практичної діяльності [4].

Особистісно орієнтований підхід (І. Бех [1], В. Кремень) акцентує увагу на розвитку індивідуальних здібностей і потреб здобувачів освіти. Контекстне навчання (А. Вербицький) забезпечує наближення освітнього процесу до реальних умов професійної діяльності.

Суттєву роль у формуванні підприємницької компетентності відіграють інноваційні педагогічні технології. Зокрема, проєктне навчання (Дж. Дьюї, В. Кіплатрік) сприяє розвитку здатності до планування, організації та реалізації власних ідей. Інтерактивні технології (О. Пометун, Л. Пироженко [6]) забезпечують активну взаємодію учасників освітнього процесу та розвиток комунікативних умінь. Бізнес-симуляції, кейс-метод, тренінги та стартап-проєкти дозволяють моделювати реальні підприємницькі ситуації та формувати практичні навички.

Важливим чинником є також розвиток цифрової компетентності, що дозволяє майбутнім фахівцям ефективно використовувати сучасні технології у підприємницькій діяльності (В. Биков [2], Н. Морзе). У сфері обслуговування це пов'язано з використанням онлайн-платформ, цифрового маркетингу, електронної комерції та автоматизованих систем управління.

До педагогічних умов ефективного формування підприємницької компетентності належать: створення мотиваційного середовища, орієнтація на практичну діяльність, інтеграція теоретичних знань і практичних умінь, використання міждисциплінарних зв'язків, залучення здобувачів освіти до проєктної та дослідницької діяльності, розвиток рефлексії та само

оцінювання [3].

**Висновки з даного дослідження.** Отже, формування підприємницької компетентності у майбутніх фахівців сфери обслуговування є важливою складовою їхньої професійної підготовки. Воно потребує комплексного підходу, що передбачає оновлення змісту освіти, використання інноваційних педагогічних технологій та орієнтацію на реальні потреби ринку праці. Реалізація зазначених підходів сприятиме підготовці конкурентоспроможних фахівців, здатних до успішної професійної діяльності та самореалізації.

#### Список використаних джерел

1. Бех І. Особистісно зорієнтоване виховання: наук.-метод. посіб. / І. Д. Бех ; Ін-т змісту і методів навчання. Київ. : [б.в.], 1998. 204 с.
2. Биков В., Спірін О., Пінчук О. *Сучасні завдання цифрової трансформації освіти*. Вісник Кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття». 2020. № 1. С. 27-36.
3. Бібік Н. М., Ващенко Л. С. Локшина О. І., Овчарук О. В., Парашенко Л. І. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи : Б-ка з освіт. Політики. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.
4. Діяльнісні засади підготовки майбутніх компетентних фахівців в умовах сучасних викликів: монографія / За ред. О. А. Дубасенюк. Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2024. 366 с.
5. Стрельников В., Лебедик Л. *Формування ключових і професійних компетенцій майбутніх фахівців готельно-ресторанного і туристичного бізнесу*. Професійна освіта № 3 (198) 2021. С. 47-52.
6. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: наук.-метод. посібн. / О. І. Пометун, Л. В. Пироженко; За ред. О. І. Пометун. Київ : Вид-во А.С.К., 2004. 192 с: іл.



ТПОЦБ

## ЗМІСТ

<i>Герасименко О.</i> Освітній компонент «Економіка та організація виробництва» в системі підготовки майбутніх учителів технологій: теоретичне обґрунтування змісту та організаційно-педагогічні умови викладання. ....	3
<i>Дороніна А.</i> Формування дизайнерського мислення вихованців у гуртку бісероплетіння як складова технологічної освіти. ....	8
<i>Дупак Н., Лісова С.</i> Якість професійної підготовки бакалаврів готельно-ресторанної справи як головний пріоритет навчання у вищому навчальному закладі. ....	11
<i>Дупак Н., Мельник (Копняк) К.</i> Формування творчих здібностей учнів старших класів на заняттях з предмету «Технології». ....	14
<i>Івашко О., Лешкевич М.</i> Впровадження систем автоматизованого проектування (CAD) у процес підготовки фахових молодших бакалаврів технічного профілю. ....	17
<i>Козіброда С., Білик О.</i> Етапи розробки методики навчання веб-прототипування в умовах цифровізації фахової передвищої освіти. ....	20
<i>Козяр М., Фещук Ю.</i> Проблеми та перспективи графічної підготовки майбутнього вчителя технологій у цифровому освітньому середовищі. ....	24
<i>Куришко К.</i> Інноваційні підходи до застосування методів перетворювальної діяльності на уроках технологій у закладах загальної середньої освіти. ....	27
<i>Лісова С., Дупак Н.</i> Теоретичні основи підготовки майбутніх вчителів технологій до інноваційної діяльності. ....	34
<i>Лісова С., Дуць А.</i> Проектна діяльність як основа формування технологічної компетентності здобувачів освіти у 6-му класі на уроках з технологій. ....	38
<i>Лісова С., Лаврюк О.</i> Теоретичні аспекти розвитку творчих здібностей в учнів старших класів на заняттях технологій. ....	40
<i>Мазур І.-С., Андруневчин М.</i> Графічний аналіз візуального вебконтенту у підготовці студентів фахових коледжів. ....	44
<i>Неплюхіна Н.</i> Проблеми та перспективи графічної підготовки майбутніх фахівців автотранспортної галузі. ....	47
<i>Сасюк З.</i> Інтеграція засобів AUTOCAD у процес викладання нарисної геометрії при побудові перерізів і розгортки багатогранників. ....	50
<i>Симонович Н.</i> Формування підприємницької компетентності у майбутніх фахівців сфери обслуговування. ....	58
<i>Симонович Н., Кроль О.</i> Адаптація підготовки вчителя технологій до умов нової української школи (НУШ). ....	61
<i>Трофімчук В., Барсуков В.</i> Теоретичні та психофізіологічні аспекти формування навичок безпечної праці з інструментами на уроках технологій. ....	64

<b>Трофімчук В., Коваль Д.</b> Структурні компоненти технологічної компетентності учнів 8-9 класів у процесі вивчення предмета «Технології».	67
<b>Фещук Ю., Воят А.</b> Теоретичні аспекти формування правової свідомості старшокласників у контексті технологічної освіти.	70
<b>Фещук Ю., Глабець А.</b> Дидактичний потенціал 3D-друку у процесі розвитку технічного мислення старшокласників.	73
<b>Фещук Ю., Гусар Ю.</b> Теоретичні засади застосування стандартів ISO у процесі навчання технологій учнів 10-11 класів.	76
<b>Фещук Ю., Никончук А.</b> Теоретичні засади розвитку фінансової грамотності учнів старших класів на уроках технологій.	79
<b>Шурин О.</b> Оптимізація змісту і форм професійної підготовки фахівців технологічної освітньої галузі в контексті імплементації освітніх реформ.	83
<b>Шурин О., Яковлев А.</b> Теоретичні засади формування екологічної компетентності учнів 7-8 класів на уроках технологій засобами проєктів із вторинної переробки матеріалів.	87
<b>Яловенко Л.</b> Цифровізація графічної підготовки та дизайну в професійній освіті як інструмент євроінтеграції.	90



ТПОЦБ

Наукове видання

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ  
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ  
ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ  
ПРОЦЕСІВ**

**Матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції  
(30 квітня 2026 р.)**

**Упорядники:** *Світлана Валеріївна Лісова,  
Галина Романівна Гаврищак,  
Олександр Анатолійович Герасименко,  
Юрій Вікторович Фецуц,  
Наталія Василівна Симонович,  
Надія Василівна Дупак,  
Олена Іванівна Шурин,  
Володимир Миколайович Трофімчук,  
Любов Степанівна Хилько*

Друкується без редакційної правки

Технічний редактор: Т.К. Хильчук,  
Коректор: Н.Р. Скачук.

---

Здано до набору 19.03.2026 р. Підписано до друку 26.05.2026 р.  
Формат 60x84/16. Папір офсетний № 1. Гарнітура Times New Roman.  
Друк струменевий. Ум. друк. арк. 6,21. Обл. вид. арк. 4,55.

Адреса: 33028 м. Рівне, вул. Пластова, 39  
Рівненський державний гуманітарний університет,  
кафедра технологічної, професійної освіти та цивільної безпеки  
(тел. 0362-40-75-80; e-mail: kpotnt@rshu.edu.ua)